

Boji za pravice manjšin so vselej boji za temeljne demokratične in civilizacijske vrednote – svobodo, enakopravnost, enakost, raznolikost, pravico do izraza, boj za kulturo in omiko, za lastno zgodovino.

A vsaka družba, vsaka civilizacija, ima svoje perspektive, svoje predstave o tem, kaj je dopustno, dostojno, kaj se sme in česa ne, kaj je normirano in regulirano in kaj od dominantne, večinske norme odstopa. Šele v moderni družbi se odpre vprašanje spolne izbire in osebnih pravic, širijo se horizonti, razpira se obzorje duha.

Istospolne manjšine in manjšine na osnovi spolnih identitet in izraza so dolgo bile na repu civilizacijskih stremenj, zadnje, ki so prišle na vrsto. Če sploh so – ponekod v svetu žal, še vedno ne.

V Sloveniji so se boji za pravice homoseksualcev in lezbijk začeli v 80. letih, v okviru *Novih družbenih gibanj*, takrat se je rodilo LGBT gibanje, kot pionirsko gibanje, ne le v tedanji Jugoslaviji, temveč v vsej Vzhodni Evropi sploh.

Od takrat do danes je minilo mnogo časa, za nami je dolga vrsta let in neizmerljive količine truda in naporov, da je gibanje doseglo stopnjo, na kateri je danes.

Naše gibanje je dozorelo in se razmnožilo, od osnovnih bojov za vidnost in družbeno prepoznanje, preko dosežkov za zakonsko zaščito, prepovedi diskriminacije na osnovi spolne usmerjenosti in spolne identitete, pravne ureditve partnerskih zvez, kolosalnih dosežkov na področju LGBT kulture, literature in umetnosti... In kar je najbolj važno - izgradili smo skupnost.

Ko sem 25. maja 1997 v imenu Društva ŠKUC, sekcije LL in Magnus – na vlado RS vložila pobudo za pravno ureditev statusa istospolnih parov, si nisem predstavljala, da se bo to uresničilo šele danes, leta 2023, po 26 letih.

Skoraj 30 let je rabila ta država, da poskrbi za zaščito LGBT manjšin. Vmes so se menjavale vlade, ministri, vlagale so se ustavne presoje, vrstili referendumi.

In vendar smo dočakali tudi dan, ko se ukinja diskriminacija glede zakonske zveze in pravice do družinskega življenja. Tu je bila ključna vloga zlasti Levice.

A veliko dela nas še čaka, od odprave diskriminacije samskih žensk v dostopu do umetne oploditve z biomedicinsko pomočjo, do pravnega priznanja spola. In še več...

A zavedajmo se - človekove pravice niso nikomur podarjene, pridobljene pravice niso za vselej ali večno. So zgolj trenutno stanje, krhko in občutljivo, ki se lahko zdaj-zdaj zlomi in izgine. Nad stanjem v družbi je treba stalno bdeti.

Zato je sleherni dogodek, kjer se udejanja človekova svoboda, uresničuje humanost, spoštovanje, bratstvo in sestrstvo med ljudmi, tako izjemnega pomena.

Zato je tako zelo pomemben tudi današnji mavrični dogodek v Mariboru, in to že tretji po vrsti.

Zato naj ptice vseh barv danes letijo visoko!

Srečno Maribor!